Latvijas Nacionālās bibliotēkas jaunumi

2025. gada 19.–25. maijs

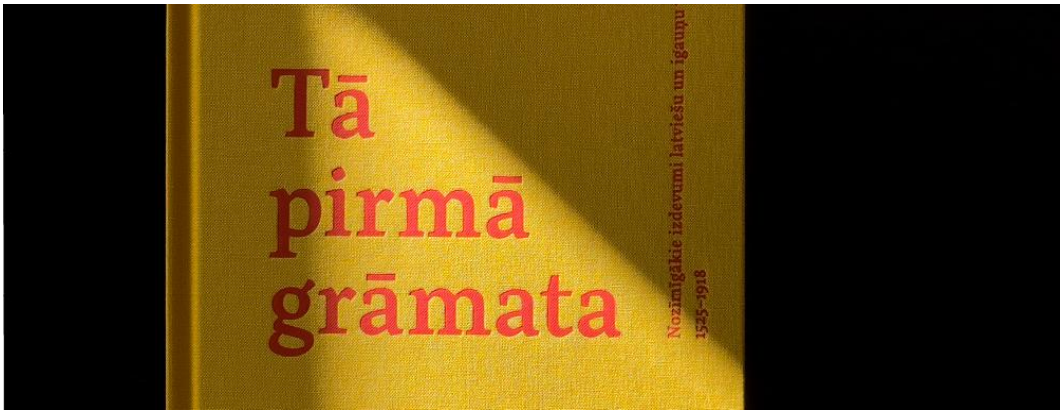

Jauns Latvijas Nacionālās bibliotēkas izdevums "Tā pirmā grāmata. Nozīmīgākie izdevumi latviešu un igauņu valodā. 1525–1918"

23. maijā plkst. 17.00 Latvijas Nacionālās bibliotēkas telpā "Retumu pasaule" (5. stāvā) notiks izdevuma atvēršanas svētki. Rakstu krājums tapis, LNB sadarbojoties ar Igaunijas Nacionālo bibliotēku, izdots paralēli Latvijā (latviešu valodā) un Igaunijā (igauņu valodā). Tas veltīts nozīmīgākajiem notikumiem igauņu un latviešu grāmatniecībā no 1525. līdz 1918. gadam, ietverot 25 tēmas, par kurām, aplūkojot katras valsts piemēru, raksta latviešu un igauņu pētnieki. Izdevuma formāts ir populārzinātnisks, tas piemērots plašai auditorijai ar interesi par vēsturi, grāmatniecību un Latvijas–Igaunijas kultūras paralēlēm. Krājumā aplūkoti tādi temati kā pirmais Bībeles tulkojums, pirmā ābece, pirmās gramatikas grāmatas, vārdnīcas, periodiskie izdevumi, pavārgrāmatas, enciklopēdijas un citi nozīmīgi rakstītā un iespiestā vārda pieminekļi no pirmās grāmatas latviešu un igauņu valodā līdz pat Latvijas un Igaunijas neatkarības deklarācijām 1918. gadā.

Vairāk

Latvijas Nacionālā bibliotēka saņēmusi Latvijas Pasta dāvinājumu

15. maijā Latvijas Nacionālajā bibliotēka viesojās Latvijas Pasta valdes priekšsēdētājs Ģirts Rudzītis, Komunikācijas un filatēlijas daļas vadītāja Laila Kļaviņa un Filatēlijas nodaļas vadītājs Edmunds Bebrišs, pasniedzot LNB direktorei Dagnijai Baltiņai unikālu pastmarku dāvinājumu. Latvijas Pasts Latvijas Nacionālajai bibliotēkai glabāšanā nodevis visus kopš 1991. gada izdotos pastmarku komplektus. Katru gadu kolekcija tiks papildināta, tā nodrošinot šī kultūrvēsturiskā mantojuma pilnīgu saglabāšanu. Pastmarkas ir mūsu valsts vēsturisko notikumu un sasniegumu liecinieces, kas par tiem pasaulei vēstī ne tikai vēstuļu sūtījumos, bet arī kaislīgu filatēlistu kolekcijās. Tās allaž ir apvienojušas vērtszīmju un mākslas iezīmes, visai pasaulei atklājot Latvijas stāstu. Tās iezīmē nākotnei mūsu valsts vēsturiskos notikumus, dabas un kultūras vērtības un cilvēku sasniegumus.

Vairāk

Nāc un mācies bibliotēkā!

Raksti savu studiju darbu LNB! Atbalsts studentiem

Latvijas Nacionālās bibliotēkas 11 lasītavas piedāvā palīdzību un atbalstu studentiem informācijas meklēšanā studiju un pētnieciskā darba izstrādes procesā! Lai saņemtu individuālu un pielāgotu atbalstu sava pētnieciskā darba rakstīšanā, studentiem iespējams pieteikties bezmaksas individuālai konsultācijai attālināti vai klātienē ar LNB nozares speciālistu, kas palīdzēs strukturēt meklēšanas procesu, ieteiks labākos informācijas meklēšanas ceļus un palīdzēs formulēt atslēgvārdus informācijas ieguvei. Lai saņemtu individuālu un pielāgotu atbalstu sava pētnieciskā darba rakstīšanā, raksti uz lasītavas norādīto e-pastu.

Vairāk

Nacionālās enciklopēdijas vietnē lasāma intervija ar LNB direktori Dagniju Baltiņu

12. maijā Nacionālās enciklopēdijas elektroniskajā vietnē sadaļā “Enciklopēdijas tapšana” publicēta intervija “Nacionālā enciklopēdija – mūsu pašapziņas muskulis” ar Latvijas Nacionālās bibliotēkas direktori Dagniju Baltiņu. B. Baltiņa uzsver: “Enciklopēdija ir iespēja attīstīt mūsu pašlepnuma stīgu – pašiem uzrakstīt savas domas par dažādiem jautājumiem, nevis tulkot vai lasīt citās valodās. Valodas aspekts, manuprāt, ir ļoti būtisks – atrast profesionāļus, kas var veidot šķirkļus par jebkuru tēmu latviešu valodā, piemēram, medicīnu, kultūras vēsturi vai putnu sugu. Jēga ir tajā, ka mēs varam audzēt savu valodas pašapziņas muskuli, domāt par sev būtiskām tēmām latviski vienotā formātā un iesakņot sevi šodienā.”

Vairāk

Starptautiskā zinātniskā konference

“Latviešu un igauņu grāmatas un rakstu valodas 500 gadi”

23.–24. maijā Latvijas Nacionālās bibliotēkas 8. stāva lasītavā notiks kopīga igauņu un latviešu valodas pētnieku konference, kas pievērsīsies grāmatas lomai valodas vēsturē. Konferenci rīko Latvijas Universitātes Humanitāro zinātņu fakultāte sadarbībā ar LNB. Konference notiks angļu valodā bez tulkojuma. Dalība bez maksas, nav nepieciešama iepriekšēja reģistrēšanās. 2025. gads ir nozīmīgs gan latviešu, gan igauņu kultūras, grāmatniecības un valodas vēsturē. Tieši pirms 500 gadiem – 1525. gadā – toreizējā Lībekas pilsētas rāte Vācijā konfiscēja kravu, kurā bija arī luterāņu grāmatas latviešu un igauņu valodā. Ar šo gadu pieņemts sākt skaitīt gan latviešu, gan igauņu grāmatas aizsākumu. Grāmata ir ne tikai raksts par sevi, tā ir arī kultūras, politikas, citu cilvēku dzīves sastāvdaļu un, protams, arī valodas vēstures elements un veidotājs. Tieši valodas aspektam, grāmatas lomai latviešu un igauņu valodas vēsturē veltīta šī konference. Programma.

Vairāk

Pepijas Garzeķes 80 gadu jubileja

Sadarbībā ar Zviedrijas vēstniecību un Zviedru institūtu ielūdzam uz Astridas Lindgrēnes populārākās grāmatu varones Pepijas Garzeķes 80 gadu jubilejas ballīti. Tiksimies 19. maijā pulksten 14.00 Nacionālās bibliotēkas bibliotēkas 7. stāvā Bērnu literatūras centrā. Vai zināt, ka meiteni, kurai ir divas burkānkrāsas biželes, kurai ir deviņi gadi un kura ir neticami drosmīga un stipra, pilnajā vārdā sauc par Pepilotu Viktoriju Rullgardīnu Kristamintu Eiframa meitu Garzeķi? Pepijas dzimšandienas svinībās uzzināsiet daudz jauna par pasaulē slavenāko meiteni, varēsiet uzdot jautājumus, saņemt atbildes un iespējams arī izmēģināt, kā tas ir pacelt uz saviem pleciem zirgu. Laiks svinēt! Mēs svinēsim tā, ka trīsēs visa savrupmāja “Vistas kāja”!

Vairāk

Notiks seminārs “Senči un pēcteči. Meklējumi dzīvē un grāmatās”

22. maijā plkst. 17.00 Latvijas Nacionālās bibliotēkas Retumu pasaules telpā (5. stāvā) notiks pasākumu cikla “Svina ķieģelis” kārtējais seminārs “Senči un pēcteči. Meklējumi dzīvē un grāmatās”. Semināra pirmajā daļā par to, kā mūsu dzīvi ietekmē senču likteņi, vēstīs LNB Bibliogrāfijas institūta projektu vadītāja un UDK eksperte, aizrautīga un zinoša dzimtu pētniece Rita Legzdaine. Otrajā daļā ar izdevumiem, kuru centrā ir dažādu personu biogrāfiju apkopojumi, iepazīstinās Letonikas un Baltijas centra galvenā bibliogrāfe filoloģe Ieva Miķelsone. Semināru vadīs Letonikas un Baltijas centra vadītāja vēsturniece Kristīne Zaļuma. Ieeja – bez reģistrācijas un bez maksas.

Vairāk

Notiks Latvijas pagastu bibliotekāru 7. kongress “Pagasta bibliotēka un kopiena: demokrātijai, ilgtspējai un saliedētībai”

20. maijā Balvu kultūras un atpūtas centrā norisināsies Latvijas pagastu bibliotekāru kongress ar mērķi iedvesmot pagastu bibliotekārus būt radošiem un aktīviem kopienas līderiem, stiprinot saikni ar iedzīvotājiem, veidojot bibliotēkas kā demokrātijas, ilgtspējas un saliedētības centrus un vairojot bibliotekāru kā profesionāļu novērtējumu sabiedrībā. Kongresa rīkotāji — Latvijas Nacionālā bibliotēka sadarbībā ar Latvijas Bibliotekāru biedrību un Latvijas Nacionālās bibliotēkas Atbalsta biedrību — aicina uz pagasta bibliotēku raudzīties kā uz daudzfunkcionālu institūciju, kurā sastopas cilvēki, zināšanas, sadarbība un uzticēšanās. Mūsdienu pagasta bibliotēka bieži ir vienīgā publiskā iestāde tuvākajā apkārtnē, kur cilvēks var ne tikai sazināties ar valsts un pašvaldības institūcijām, bet arī vienkārši tikt uzklausīts.

Vairāk

Cikla “Latviešu grāmatai 500” pasākums Jūrmalā: tikšanās ar LNB vadošo pētnieku Mārtiņu Mintauru

20. maijā plkst. 17.00 Jūrmalas Centrālajā bibliotēkā notiks pasākums “Grāmatas spēks: latviešu grāmatniecības vēsturei piecsimt gadu”, kura laikā Latvijas Nacionālās bibliotēkas vadošais pētnieks Mārtiņš Mintaurs lasīs lekciju “Grāmata un sabiedrība: no mantojuma līdz mūsdienām”. Lekcija veltīta latviešu grāmatniecības pirmsākumiem un grāmatniecības nozīmei kultūras vēstures pētniecībā. Rakstītā vārda izplatība ir

nacionālās valodas attīstības priekšnoteikums, savukārt nacionālā valoda un literatūra arī mūsdienās veido kultūras mugurkaulu. M. Mintaurs dalīsies stāstā arī par literatūras un kultūras vēsturnieks Andreju Johansonu (1922–1983), kurš pētījis latviešu grāmatniecības vēsturi, ir arī viens no pirmajiem latviešu autoriem, kas rakstījis par Jūrmalas vēsturi.

Vairāk

Korejiešu valodas sarunu klubs

22. maijā (ceturtdiena) plkst. 17.30–19.00 Latvijas Nacionālās bibliotēkas Baltijas Austrumāzijas pētniecības centra (AsiaRes) bibliotēkas lasītavā (M stāvā) notiks korejiešu valodas sarunu kluba tikšanās. Pasākuma mērķis ir piedāvāt korejiešu valodas studentiem neformālā vidē attīstīt valodas prasmes sarunu un spēļu formātā. Sarunās ar korejiešu valodas nesējiem un citiem dalībniekiem būs iespēja diskutēt par dažādām aktuālām un sadzīviskām tēmām. Dalība bez maksas, bet iepriekš jāreģistrējas ŠEIT. Maksimālais dalībnieku skaits: 15 dalībnieki.

Vairāk

“Lasīsim kopā!” aicina uz tikšanos

24. maijā, sestdien, no plkst. 14.00 līdz 15.30, aicinām uz tikšanos “Lasīsim kopā!” Latvijas Nacionālās bibliotēkas Jauniešu telpā (M stāvā), lai kopā pavadītu pēcpusdienu, lasot dažādas grāmatas. Lasīsim daiļliteratūru, grāmatas par ceļojumiem un piedzīvojumiem, un citas; lugas, noveles, stāstus, dzeju. Tāpat klasiku, fantāziju, detektīvromānus, biogrāfiju – pēc pašu izvēles un noskaņojuma. Tikšanās laikā lasīsim viens otram priekšā, kā arī pārrunāsim izlasīto – dalīsimies pieredzē, savās idejās un skatījumā. Būs iespēja gan lasīt, gan izteikties, gan vienkārši paklausīties stāstus un baudīt grāmatas burvību. Aicinām jūs doties šajā lasīšanas piedzīvojumā kopā ar mums! Iepriekšēja pieteikšanās nav nepieciešama.

Vairāk

Improvizācijas teātra sesija “Kā būtu, ja būtu”

24. maijā plkst. 11.00–13.00 Latvijas Nacionālās bibliotēkas Jauniešu telpā (M stāvā) sadarbībā ar improvizācijas teātra “Tea Tree” stāstnieku atzaru “Storijkrafteri” aicinām apmeklēt un piedalīties improvizācijas sesijās “Kā būtu, ja būtu”. Nodarbībās varēs ļaut

vaļu fantāzijai un kopā ar citiem radīt dzīvus, improvizētus stāstus, atklājot sevī un apkārtējos vēl neapjaustas spējas. Dalība bez maksas. Izglītojošo nodarbību mērķis ir veidot izpratni par improvizācijas teātra mākslu un attīstīt komunikācijas un radošuma prasmes, atklāt konkrētās mākslas formas potenciālu. Nodarbības vadīs Velga Vīgante. Iepriekšēja pieteikšanās, rakstot uz e-pastu: amazone.velga@gmail.com vai zvanot: +371 26377775.

Vairāk

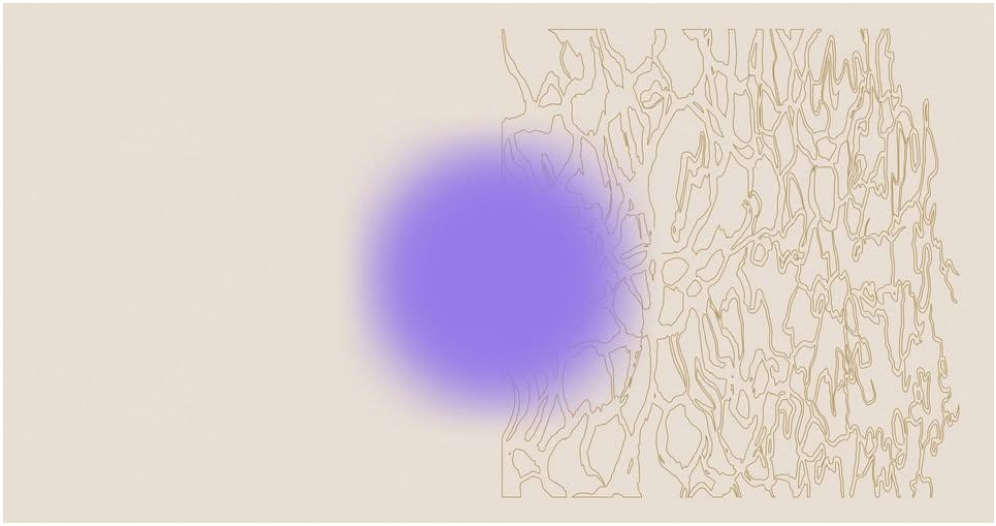

Meditācijas telpa: Mārča Auziņa vadīta nodarbība "Zelta zieda noslēpums – daoisma alķīmija un Karls Gustavs Jungs"

21. maijā plkst. 18.00 Latvijas Nacionālās bibliotēkas (LNB) Meditācijas telpā (4. stāvā) notiks *Dr. phys.*, meditācijas praktiķa Mārča Auziņa vadīta nodarbība "Zelta zieda noslēpums – daoisma alķīmija un Karls Gustavs Jungs".17. gs. ķīniešu daoisma tekstā "Zelta zieda noslēpums" alķīmija aprakstīta kā garīga transformācija, kurā nozīmīga loma ir meditācijai. Rietumu pasaulē šo tekstu ir aktualizējis analītiskais psihologs K.G. Jungs. Nodarbības turpinājumā notiks meditācijas prakse. Nodarbība pieejama arī Meditācijas LNB *YouTube* kanālā. Dalība bez maksas un bez iepriekšējas pieteikšanās.

Vairāk

Vakances Latvijas Nacionālajā bibliotēkā

Latvijas Nacionālā bibliotēka aicina darbā:

- Bibliogrāfijas institūta Krājuma veidošanas nodaļas Izdevējdarbības ekspertu
- Bibliogrāfijas institūta Krājuma veidošanas nodaļas Galveno bibliotekāru (obligāto eksemplāru saņemšanas jomā)

- Bibliogrāfijas institūta Datu veidošanas nodaļas Metadatu veidotāju
- Tehnoloģiju departamenta Informācijas sistēmu nodaļas Programmētāju
- Tehnoloģiju departamenta Informācijas sistēmu nodaļas Lietojamības administratoru

  Vakances aktuālas līdz 30. maijam.

- Speciālo krājumu departamenta Pētniecības un interpretācijas centra Projektu vadītāju

  Vakance aktuāla līdz 8. jūnijam.

Vairāk

Ģertrūdes ielas teātra piedāvājums LNB lasītājiem

Festivāla “Aspazija – drāmas karaliene” programmā Ģertrūdes ielas teātris aicina Latvijas Nacionālās bibliotēkas lasītājus uz teātra viesizrādi – 12. jūnijā plkst. 19.00 gandrīz hiphopa mūziklu pēc Aspazijas lugas “Ragana”, Jūrmalas Kultūras centrā (Jomas ielā 35). ĢIT piedāvā iespēju iegādāties biļeti ar atlaidi: pērkot biļeti šeit, autorizējoties jāizvēlas biļetes pamatcenu un jāievada kodu LNB25. Pirms izrādes jāuzrāda LNB lasītāja karte.

Vairāk